



60- en 80'ers van hier

tekst HELEEN DRIESEN

| foto's VERONIQUE DE DONCKER

Guido en Frederika zijn een frisse 60'er en een montere 80'er van hier. Dé geknipte deelnemers voor het gelijknamige ontmoetingsproject van Avansa, dat nu ook in Vorselaar neerstreek. Een initiatief van een zeldzame intensiteit, vinden ze in het lokaal dienstencentrum Sprankel!. "Sommige verhalen bliezen je echt van je sokken", klinkt het eensgezind bij begeleiders en senioren. "Maar wat hebben we toch ook geláchen."



v.l.n.r. centrumleider van Sprankel! Ilse Stessens, Frederika De Haasse, Guido Van Tendeloo en procesbegeleider Karen Fieuids

VERBODEN DE DOKTER

Aan de grote vergader-
tafel in DC Sprankel!
zitten een zilvergrijze
heer en dame er ontspan-
nen bij. Guido, 68 jaar, heeft
zichzelf net met een knipoog
voorgesteld als een *grumpy
old man*. De goedlachse Fre-
derika is onlangs 80 geworden
en blaakt van energie. Guido
is goed bekend met het lokaal
dienstencentrum: hij rijdt als
vrijwilliger bezoekers rond
voor het dorpsrestaurant. Fre-
derika was nog geen kind aan
huis in het LDC. Wel is ze een
bedrijvige kracht in het Vorse-
laarse verenigingsleven, onder
meer bij OKRA.

Beide senioren engageerden
zich de voorbije maanden in

het project '60'ers en 80'ers
van hier'. Centrumleider Ilse
en procesbegeleider Karen,
freelancer vanuit Avansa zagen
de twee graag komen. In totaal
mochten ze binnen elk van
beide leeftijdsgroepen een
tiental gemotiveerde deel-
nemers verwelkomen. De zes
individuele bijeenkomsten,
gestart in februari, zijn net
achter de rug. Twee collectieve
sessies waarin juniors en nes-
tors elkaar zullen ontmoeten,
staan nog op het programma.
Wij waren alvast nieuwsgierig
hoe deelnemers en begelei-
ders het project tot nu toe
hebben beleefd.

***Het is even geleden, want
corona gooide roet in de plan-
ning, maar als jullie terug-
denken aan die eerste bijeen-
komst: hoe hebben jullie die
ervaren?***

Karen: "Voor ons als begelei-
ders was dat best spannend.
We hadden wel een draaiboek,
maar je weet toch nooit hele-
maal hoe zo'n gesprek zal lo-
pen. Dat we in een open kring
zaten, was voor een aantal
deelnemers al best confronte-
rend: 'Amai, we zitten hier zo
bloot', hoorden we."

Ilse: "Tijdens het voorstel-
lingsrondje kondigden een
paar mensen aan: 'Sorry, maar
ik kan eigenlijk helemaal niet
zo goed babbelen.' Tijdens
de laatste sessies hebben we
nochtans letterlijk met de bel-
moeten klaarstaan – vooral

bij de tachtigers – om na
twee uur te kunnen afsluiten
(lacht)."

Guido: "Maar inderdaad, die
startsessie was best wat on-
wennig. Je kent
de aanpak niet
en ziet heel wat
nieuwe gezich-
ten. Dus het is
toch eerst wat
aftasten."

Frederika: "Een
beetje zoals
vroeger in de
klas: wie durft
wat zeggen? Dan
durf ik dat ook."

***Met al jullie levenservaring
toch nog wat schroom?***

Frederika: "Ja, de meeste
mensen zijn toch wat terug-
houdend. (vrolijk) Ik alleszins.
En we moesten over de vragen
ook wel goed nadenken. Op
onze leeftijd heb je nu een-
maal een beetje meer tijd
nodig."

***Waar is het allemaal over
gegaan?***

Ilse: "Te veel om op te noe-
men: ouder worden, de tijd,
dankbaarheid, dromen, de
liefde. En er waren nog zoveel
thema's waar we graag wat
langer bij hadden stilgestaan."

Karen: "We hebben wel al snel
aangevoeld dat iedere groep
een eigen dynamiek had. De
80'ers bleken heel positief en
nuchter.

***Je geeft jezelf niet
meteen bloot.
Tot je ziet dat
anderen het óók
doen.***



Begeleider Karen Fieuwis: "Ik heb altijd bij tieners voor de klas gestaan. Hier is het perspectief anders, maar de thema's blijven eigenlijk dezelfde: leven, vreugde, verdriet."

VERBODDE DENKERS

In de groep van de 60'ers waren de verhalen toch wat zwaarder op de hand. Daar hebben we met een passend YouTube-filmpje, liedje, gedicht of verhaal wat lucht in proberen te brengen."

Vanwaar dat verschil in dynamiek?

Guido: "Ik denk dat het vooral te maken had met persoonlijkheden. Er waren in onze groep toch wel wat mensen met een serieuze persoonlijke rugzak. Dat heeft me verrast, de verhalen die leeftijdsgenoten met zich mee kunnen dragen."

Frederika: "Zestigers hebben ook andere problemen dan tachtigers. Ze hebben hun kinderen en kleinkinderen en nog vaak de zorg voor ouders of schoonouders. Ze zitten overal tussenin. Die periode zijn wij al uit."

Welke thema's zijn jullie het meest bijgebleven?

Frederika: "Dan moet ik even in mijn schriftje kijken. Zo goed is mijn geheugen al niet meer. (...) Oh ja, dit vond ik goed, één van de citaten die we konden uitkiezen: "Wie de tachtig voorbij is, kan er niet omheen: je leeft meer met het verleden dan in de toekomst."

Ilse: "Hoewel ik vond dat de 80'ers juist heel erg in het 'nu' leefden. Ze wilden nog vooruit in het leven: niet blijven hangen in het verleden, maar plannen maken voor zichzelf en met hun kleinkinderen."

Ik heb zelf ook dingen verteld die ik nooit ergens anders zou vertellen, die ik opgekropt had of op mijn harde schijf had gezet.

Guido Vantendeloo



Frederika: "Ja, ik heb dat wel ingeplakt omdat ik dat mooi gezegd vond, maar feitelijk slaat dat niet op mij. Want ik leef niet in het verleden. Dat lost toch niets op."

Karen: "Ik bewonder dat. Een van de tachtigers vertelde een paar sessies geleden: ik was mijn eettafel beu, dus ik heb er een nieuwe gekocht. En ineens ook zes nieuwe stoelen erbij, want de oude pasten niet meer. Chapeau denk ik dan. Anderen zouden misschien zeggen: is dat nog wel de moeite?"

Guido: "In mijn boekje heb ik voor mezelf genoteerd hoe ik me voelde als ik thuiskwam. Want dikwijls heb ik tegen mijn vrouw gezegd: vandaag was het echt wel heftig. Hoewel je als generatiegenoten veel met elkaar gemeen hebt, besef ik nu dat ik maar een *klein portemonneeke* meedraag in vergelijking met an-

dermans bagage. In onze groep hadden we een aantal vrouwen die pas weduwe waren geworden en nog midden in dat verwerkingsproces zaten. Dat geeft de gesprekken natuurlijk ook een andere kleur."

Frederika: "Mijn man is ook vorig jaar gestorven, we waren zestig jaar bij elkaar. Maar je moet opstaan en vooruitgaan, daar is niets aan te doen hé."

Had je daar op je zestigste anders tegenaan gekeken?

Frederika: "Ja, zeker. Toen waren de kinderen ook nog kleiner. Allez, jonger. Het zijn mannen van twee meter (lacht). Alles ging toen nog veel beter ook: ik fietste drie keer per week vijftig kilometer. Dat lukt nu niet meer. Je kan het leven van een zestigjarige niet vergelijken met dat van een tachtigjarige. Ze denken ook helemaal anders."

Frederika De Haasse: "Ik leef niet in het verleden. Dat lost toch niets op."



Wat nemen jullie vooral mee uit deze ontmoetingen?

Frederika: "Dat je met elkaar moet praten. Dat doen we te weinig, nu zeker. Als ik mensen opbel dan vraag ik wel eens: 'Zijn jullie je telefoon kwijt?' Want ik hoor ze niet. Mensen willen precies niet meer klappen. Ze sluiten zichzelf op, doen de deur dicht, er mag niemand binnen. Ik versta dat niet."

Guido: "In de sessies konden mensen iets kwijt wat ze blijkbaar nergens anders konden zeggen. Ikzelf heb ook dingen verteld die ik nooit ergens anders zou vertellen, die ik opgekropt heb of op mijn harde schijf gezet. De verhalen waren veilig in de groep, voelde je. En gelukkig hebben we ook enorm veel gelachen."

Hoe hebben jullie als begeleiders het groepsproces ervaren?

Ilse: "Als iets magisch, ik kan het niet anders benoemen. Wij hebben geregeld activiteiten in het dienstencentrum, maar twee uur lang ongestoord bij elkaar zijn om naar ieders verhaal te luisteren, dat geeft zo'n aparte sfeer. De deugd die mensen daarvan hadden, die openheid, de kwetsbaarheid die ze durfden delen."

Ik vind dat buiten categorie qua intensiteit."

Karen: "Voor mij was het de eerste keer dat ik met deze doelgroep werkte. Ik heb altijd bij tieners voor de klas gestaan. Het perspectief is hier anders, maar de thema's blijven eigenlijk dezelfde: leven, vreugde, verdriet. Heel boeiend."

Ilse: "Dat we er een externe begeleider bij hadden, was zeker een meerwaarde. We konden met toffe methodieken werken en het traject had ook een bepaalde opbouw. Er komt absoluut nog wel wat werk en overleg bij kijken, maar ik had dit niet willen missen: zo diep en mooi menselijk is deze uitwisseling." ◀

lets voor jouw LDC?

Boek bij ons de reeks babbelnamiddagen in 2021. De eerste twee aanvragers betalen daarvoor 15% minder.

Kijk op www.avansa-kempen.be/60-en-80ers-van-hier-voor-ldcs/